

Intercultureel Vakmanschap van pedagogen en psychologen

Vrijdag 20 april 2012 /
Antropia, Cultuur- en Congrescentrum /
Driebergen-Zeist, 8.45 – 17.30 uur /

Psychologen en (ortho)pedagogen werken met kinderen en ouders in een praktijk die steeds diverser is samengesteld. Dat stelt eisen aan de vakbekwaamheid en vergt kritische reflectie op de beroepsuitoefening. De afgelopen anderhalf jaar hebben leden van NIP en NVO gewerkt aan een publicatie met praktische handvatten voor interculturele diagnostiek. Er is een toolbox samengesteld om in intervisie en supervisie aandacht te besteden aan diversiteit. Met de onderwijsinstellingen is gesproken hoe diversiteit nog meer in de opleidingen en bij- en nascholing ingebed kan worden. Op dit congres presenteren we u de resultaten van het project Vergroten intercultureel vakmanschap. We willen daarover met u in debat. In het ochtend gedeelte bieden we een aantal inspirerende lezingen aan. In de middag heeft u keuze uit een keur van interactieve workshops gegeven door experts en vernieuwers op het terrein van diversiteit.

Zie ook www.Intercultureelvakmanschap.nl

Ochtend

Olaf Stomp is journalist en tekstschrijver, en van huis uit onderwijskundige. Tijdens zijn journalistieke loopbaan is hij enkele jaren verbonden geweest aan Contrast, tijdschrift over de multiculturele samenleving.

Fawzia Nasrullah is voorzitter/commissielid Diversiteit in het Jeugdbeleid bij ZonMw en directeur-bestuurder bij Trajectum. Fawzia Nasrullah geeft namens ZonMw een toelichting op het programma Diversiteit in het Jeugdbeleid. Ze schetst de missie en de inhoud van het programma. Ook geeft zij een doorkijk hoe in de toekomst 'diversiteit' in programma's van ZonMw aandacht zal krijgen.

Yolanda te Poel is lector Diversiteit en Orthopedagogisch Handelen aan de Fontys Hogeschool Pedagogiek. In haar lezing schetst Yolanda te Poel de belangrijkste facetten van het professionaliseringsproces van de interculturele jeugdzorg uit het afgelopen decennium. Ook neemt ze u mee in overwegingen rond de vraag óf en onder welke voorwaarden intercultureel vakmanschap professionals extra toerust.

Glenn Helberg is kinder- en jeugdpsychiater en werkt al vele jaren met eerste, tweede en derde generatie migrantenjongeren. *Jij leeft in een samenleving die stigmatiseert en uitsluit. Hoe ga je daarmee om? Ben jij je bewust van je eigen oordelen of vooroordelen en of en hoe deze zich hebben ingenesteld in je beroepsuitoefening? Bij elke klant willen we de verwondering ervaren. De verwondering die ons leidt naar de uniciteit van de persoon die bij ons professionele hulp hoopt te krijgen. Hoe geef je als gedragswetenschapper invulling aan de basisbehoefte van elke hulpvrager, namelijk gezien en gehoord worden?*

Middag

Per ronde kunt u deelnemen aan één workshop. U volgt dus in totaal twee workshops.

A. Het cultureel Interview

Hans Rohlof, psychiater en hoofd polikliniek vluchtelingen bij Centrum '45. Secretaris Transcultural Section van de World Psychiatric Association.

Huub Beijers, medisch-antropoloog/psycholoog, manager Steunpunt GGZ Utrecht en bestuurslid Afdeling Transculturele psychiatrie NVvP.

Programma

08.45 – 09.30	Inschrijving en ontvangst met koffie en thee	10.50 – 11.20	Cultuursensitiviteit en in- en uitsluiting door Glenn Helberg.
09.30 – 09.40	Opening door de dagvoorzitter Olaf Stomp	11.20 – 12.00	Interactieve presentatie van de projectresultaten Intercultureel Vakmanschap
09.40 – 10.00	Diversiteit in het Jeugdbeleid, noodzaak, missie en toekomst door Fawzia Nasrullah	12.00 – 13.00	Lunch
10.00 – 10.30	Intercultureel vakmanschap in jeugdzorg en jeugdhulpverlening: naar een effectieve ondersteuning van schapen met vijf poten door Yolanda te Poel	13.00 – 14.30	Workshopronde 1
		14.30 – 14.45	Wisseling tussen workshops
		14.45 – 16.15	Workshopronde 2
		16.20 – 16.45	Plenaire afsluiting
		16.45 – 17.30	Napraten met een hapje en een drankje
10.30 – 10.50	Pauze	17.30	Avondgedeelte voor genodigden

Bij de intake en diagnosestelling in de GGZ ontbreekt vaak de invloed van culturele aspecten. Het culturele interview is een methode waarmee de achtergrondcultuur in ruimere zin van een cliënt snel in kaart kan worden gebracht. In de workshop zal worden ingegaan op de theoretische uitgangspunten van het culturele interview, en de uitvoerbaarheid van het interview zelf. Een verkorte vorm wordt momenteel onderzocht. Ook dit interview zal worden getoond en besproken.

B. Overbruggen van verschillen in het werken met migrantengezinnen

Hans Bellaart, pedagoog, adviseur jeugdbeleid en trainer bij FORUM, Instituut voor Multiculturele Vraagstukken.

In deze praktijkgerichte workshop wordt, met behulp van oefeningen en casuïstiek, op interactieve manier besproken op welke manier het werken met migrantengezinnen verbeterd kan worden. Wat zijn de verschillen in opvoedingsdoelen? Hoe kunnen cultuurverschillen overbrugd worden? In hoeverre bepaalt de migratiecontext de opvoeding? Wat vraagt dat van professionals?

C. De therapeut als beschermjas

Kitlyn Tjin A Djie, transcultureel systeemtherapeut.

Hoe kun je als therapeut in de behandeling van migranten helpen het contact met de oorsprong te herstellen, zodat het zelfhelende vermogen van de cliënt en zijn familie opnieuw geactiveerd wordt? Beschermjassen is een model dat handvatten biedt om mensen die zich in een moeilijke faseovergang bevinden, te omhullen met krachtbronnen, ankers en steunsystemen uit het verleden. Zodoende zijn ze weer in staat zich te herkennen en verder te gaan. De transculturele ruimte - de ruimte tussen jou en de cliënt waar veiligheid, vertrouwen, kwetsbaarheid en creativiteit is - speelt daarin een essentiële rol.

D. TOPOI

Edwin Hoffman, zelfstandig onderzoeker, trainer en adviseur Interculturele communicatie en Diversiteit bij Jaksche&Hoffman.
Francien Wieringa, trainer/adviseur op het gebied van diversiteit bij Fontys Hogescholen; verzorgt supervisie/coachingstrajecten en (incompany) trainingen in interculturele communicatie en diversiteitsmanagement.

De workshops zijn afzonderlijk van elkaar te volgen:

Workshop 1e ronde, D1:

Het zijn niet culturen, maar mensen die elkaar ontmoeten. In deze workshop staan we aan de hand van praktijkvoorbeelden stil bij een systeemtheoretische en pluralistische visie op de communicatieve omgang met culturele verschillen en conflicten. In de systeemtheoretische benadering van culturele verschillen staat de unieke persoon in interactie met haar of zijn sociale omgeving centraal. De pluralistische visie betreft de omgang met waardenconflicten.

Workshop 2e ronde, D2:

Introductie en toepassing van het TOPOI-model. Na de introductie van het TOPOI-model oefenen we in deze workshop met de toepassing van het TOPOI-model op een praktijksituatie. TOPOI staat voor vijf gebieden in de gespreksvoering: Taal, Ordening, Personen, Organisatie en Inzet waarop zich culturele verschillen en misverstanden kunnen voordoen. Het model bevat concrete handvatten om in de gespreksvoering culturele verschillen en misverstanden op te sporen en aan te pakken.

E. KIM: Korte Interventie Methode

Wilma Prins, GZ psycholoog/behandelcoördinator bij de Mutsaersstichting;
Sonja Valk, trajectbegeleidster/behandelcoördinator bij de Mutsaersstichting; **Monaim Elghalbzouri**, ambulante werker Juzt.

De korte interventiemethode is een systeemgerichte, laagdrempelige methode, gericht op met name allochtone gezinnen waarbij sprake is van opvoedingsproblemen. De methode richt zich op de eigen oplossingskracht van de gezinsleden. KIM maakt naast verbale communicatie veel gebruik van beeldtaal. Deze interventie wordt al enkele jaren met succes toegepast en momenteel door de Erkenningscommissie Interventies via het Nji getoetst.

F. Wat het oog niet ziet, deert het hart niet, workshop over diversiteit en bewustwording.

Marleen Baeten, Orthopedagoog-Generalist NVO, behandelingscoördinator bij Stichting Maashorst;
Paul Abell, senior diversity consultant bij Leeuwendaal; **Inge Speelman-Tjoeng**, coach en trainer LeSindiversiteit; **Arlie Bakker** coach en trainer Liberta Coaching; **Irish Verwey**, consultant bij D-Differenz!

Wil je meer inzicht in je eigen (culturele) referentiekader en de rol die jouw achtergrond mogelijk speelt in jouw beroepsuitoefening? Wil je uitgedaagd worden om met een andere bril naar casuïstiek te kijken? Wil je ervaren hoe het is om tot de minderheid of juist de meerderheid te behoren? Leden van het NIP en de NVO ontwikkelden deze workshop binnen het project Intercultureel Vakmanschap. Deze middag kunt u een verkorte versie hiervan volgen.

G. Verantwoord en fair testgebruik: Welke rol heeft de COTAN, de toets-gebruiker en de toets-auteur?

Jorg Huijding, universitair docent aan de Erasmus Universiteit Rotterdam;
Bas Hemker, psychometricus/toetsdeskundige bij Cito; **Remko van den Berg**, directeur van NOA

Deze workshop wordt alleen de 1e ronde aangeboden, G1:

De vraag of psychologische tests verantwoord en onpartijdig ("fair") gebruikt kunnen worden bij verschillende groepen, bijvoorbeeld bij mensen met een niet-westers-culturele achtergrond, is al decennia oud. Vanuit de Commissie Testaangelegenheden Nederland (COTAN) van het NIP is onderzocht of, en zo ja hoe, fairness beter zichtbaar gemaakt moet worden in het COTAN beoordelingssysteem. In deze workshop wordt besproken op welke wijze de fairness van een toets geëvalueerd kan worden, en hoe deze evaluatie het best gecommuniceerd kan worden met de testgebruikers.

H. Intervisie en supervisie in interculturele setting

Marja Hodes is Orthopedagoog-Generalist NVO, klinisch psycholoog bij ASVZ en onderzoeker aan de VU. Zij is docent/ontwikkelaar van het opleidingstraject 'Supervisie geven aan gedragswetenschappers'; **Sita Somers**, intercultureel werkend kinder- en jeugdpsychiater bij Esens en Lucertis.

Deze workshop wordt alleen de 2e ronde aangeboden, H2:

Reflectie op de beroepsuitoefening is een belangrijk instrument om de kwaliteit van het beroepsmatig handelen te bewaken en te bevorderen. In deze workshop krijgt u handreikingen aan de hand van praktijkvoorbeelden om intervisie en supervisie in te zetten om cultuursensitiviteit bij uzelf en collega's (in opleiding) te ontwikkelen.

Accreditatie

Accreditatie is aangevraagd bij het register Kinder- en Jeugdpsycholoog NIP, Orthopedagoog-Generalist NVO en Eerstelijnspsycholoog NIP.

Kosten

Leden van NIP/NVO	125 euro
Niet-leden	150 euro
Studenten	50 euro (max. 20 studenten)

Datum en locatie

Vrijdag 20 april 2012, van 8.45 tot 17.30 bij Antropia te Driebergen/Zeist. Voor een routebeschrijving zie www.antropia.nl (Via de site kunt u een NS ticket bestellen voor €17,25 geldig vanaf elk station in Nederland retour naar Driebergen)

Inschrijving

U kunt zich aanmelden via www.nvo.nl. Zie ook www.Intercultureelvakmanschap.nl

Contact

Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met Lara van der Linden, coördinator ledenactiviteiten van de NVO, via het telefoonnummer (030) 2320637 of via e-mail l.vanderlinden@nvo.nl.

NVO – Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen (NVO)

St. Jacobsstraat 331
3511 BP Utrecht
Telefoon: (030) 232 24 07
secretariaat@nvo.nl

Nederlands Instituut van Psychologen (NIP)

Nieuwekade 1-5
3511 RV Utrecht
telefoon (030) 820 15 00
sectorj@psynip.nl

